

Số ~~449~~ /SGD&ĐT-GDTH
V/v Hướng dẫn tổ chức đánh giá CT,
SGK cấp tiểu học và trung học cơ sở

Bến Tre, ngày 17 tháng 3 năm 2008

Kính gửi: Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thị xã.

Thực hiện công văn số 1678/BGDĐT-VP ngày 04/3/2007 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc hướng dẫn tổ chức đánh giá chương trình - sách giáo khoa (CT-SGK) phổ thông, Sở Giáo dục và Đào tạo đề nghị các Phòng Giáo dục và Đào tạo (PGD&ĐT) căn cứ thực tế triển khai tại địa phương (từ năm học 2002-2003 đến nay), chỉ đạo tổ chức đánh giá ưu điểm, hạn chế và đề xuất các giải pháp để hoàn thiện CT-SGK cấp tiểu học, trung học cơ sở theo các nội dung sau:

1. Mục tiêu đánh giá

- Đánh giá khách quan, khoa học chất lượng CT-SGK cấp tiểu học và trung học cơ sở thể hiện qua mức độ đáp ứng các yêu cầu Nghị quyết 40/2000/QH10 của Quốc hội về đổi mới chương trình giáo dục phổ thông. Cụ thể:

- + Mức độ đáp ứng yêu cầu giáo dục toàn diện, đảm bảo sự phát triển hài hòa của học sinh về đức, trí, thể, mỹ và các kỹ năng cơ bản.
- + Mức độ bảo đảm tính cơ bản, tinh giản, thiết thực và cập nhật với sự phát triển của khoa học công nghệ, kinh tế - xã hội.
- + Mức độ phù hợp với trình độ nhận thức của số đông học sinh cấp tiểu học và trung học cơ sở.
- + Mức độ tác động thúc đẩy đổi mới phương pháp dạy học theo hướng giúp học sinh biết cách tự học; tích cực, chủ động sáng tạo trong học tập.

- Đề xuất các biện pháp nhằm điều chỉnh, hoàn thiện CT-SGK để thực hiện ngay từ năm học 2008-2009 và những năm học tiếp theo.

2. Nhiệm vụ đánh giá

- Đánh giá tính khoa học và tính sư phạm, khẳng định những ưu điểm, hạn chế, bất cập của CT-SGK cấp tiểu học và trung học cơ sở, nếu được có đối chiếu với CT-SGK một số nước phát triển trong khu vực và trên thế giới.

- Xác định khả năng tiếp thu của học sinh đối với CT-SGK qua thực tế triển khai đại trà trong nước từ năm học 2002-2003 đến nay.

- Xác định mức độ phù hợp của CT-SGK với trình độ, năng lực chung của giáo viên và điều kiện thực tế của trường tiểu học và trung học cơ sở trong giai đoạn hiện nay.

- Đề xuất những việc cần làm ngay nhằm điều chỉnh CT-SGK; khắc phục những hạn chế, bất cập từ năm học 2008-2009 và tiếp tục hoàn thiện trong những năm học tiếp theo.

3. Phương thức đánh giá

- *Thành lập nhóm công tác:* Sở Giáo dục và Đào tạo thành lập một nhóm công tác cấp tỉnh, mỗi PGD&ĐT thành lập một nhóm công tác cấp huyện (khoảng 15 - 20 người), thành phần gồm:

- + 01 lãnh đạo PGD&ĐT phụ trách giáo dục phổ thông.
- + Chuyên viên PGD&ĐT phụ trách giáo dục phổ thông.
- + Hiệu trưởng, phó hiệu trưởng và giáo viên các trường tiểu học, trung học cơ sở là cán bộ cốt cán hoặc đã tham gia công tác bồi dưỡng thay sách.

Nhóm công tác có nhiệm vụ:

- + Tổ chức các hội thảo khoa học để đánh giá chất lượng CT-SGK tiểu học, trung học cơ sở theo hướng dẫn đính kèm.
- + Tổng hợp, viết báo cáo về chất lượng CT-SGK và tình hình tổ chức thực hiện tại các trường tiểu học, trung học cơ sở theo hướng dẫn đính kèm.

- *Tiến độ thực hiện:*

- + Từ 17/3 đến 18/3/2008: Sở Giáo dục và Đào tạo ra công văn hướng dẫn tổ chức đánh giá CT-SGK ở cấp huyện và thành lập nhóm công tác cấp tỉnh.
- + Từ 19/3 đến 21/3/2008: PGD&ĐT thành lập nhóm công tác cấp huyện.
- + Từ 24/3 đến 04/4/2008: nhóm công tác cấp huyện tổ chức hội thảo đánh giá CT-SGK.
- + Từ 07/4 đến 09/4/2008: nhóm công tác cấp huyện viết báo cáo gửi về Sở Giáo dục và Đào tạo.
- + Từ 10/4 đến 14/4/2008: nhóm công tác cấp tỉnh tổng hợp, hoàn thành báo cáo gửi về Bộ Giáo dục và Đào tạo.

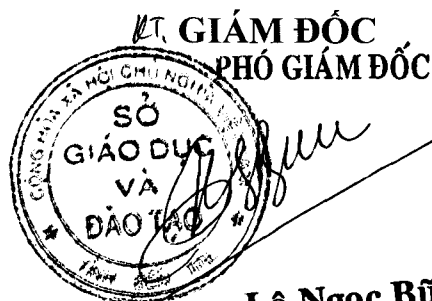
3. Kinh phí thực hiện:

Từ nguồn kinh phí thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục và đào tạo. Định mức chi thực hiện theo Nghị quyết số 23/2007/NQ-HĐND ngày 14/12/2007 của Hội đồng nhân dân tỉnh.

Với yêu cầu nghiêm túc, khoa học, chất lượng và khẩn trương, Sở Giáo dục và Đào tạo đề nghị các PGD&ĐT phát huy tinh thần trách nhiệm của mỗi thành viên trong nhóm công tác, thực hiện thật tốt các nội dung đánh giá và hoàn thành báo cáo gửi về Sở (Phòng Giáo dục Trung học) đúng thời gian quy định. *Thanh*

Nơi nhận: *VT*

- Như trên;
- Lưu VT, GDTH.

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

PHỤ LỤC 1

HƯỚNG DẪN SỬ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TỔ CHỨC ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH VÀ SÁCH GIÁO KHOA

(Gửi kèm công văn số 1678 /BGDDT-VP, ngày 4 tháng 3 năm 2008)

I. Nội dung đánh giá

1.1 Đánh giá chương trình

Tập trung vào :

- Tính hiện đại, cập nhật, sát thực tiễn Việt Nam của nội dung chương trình
- Sự phù hợp của nội dung chương trình và của các yêu cầu về kiến thức, kỹ năng, thái độ với trình độ phát triển của học sinh (HS).
- Sự sắp xếp và phát triển hợp lý các mạch kiến thức của chương trình.
- Sự cân đối giữa lý thuyết và thực hành, vận dụng (Chẳng hạn chương trình có chú ý đúng mức tới yêu cầu thực hành, vận dụng, tới yêu cầu phát triển các kỹ năng của HS hay không ?).
- Mức độ quán triệt và sự thể hiện cụ thể trong chương trình đối với định hướng đổi mới phương pháp dạy học.

1.2. Đánh giá sách giáo khoa

a) Tính khoa học và tính sư phạm của sách

Về nội dung sách, tập trung vào các khía cạnh sau :

- Mức độ thể hiện đúng mục tiêu, yêu cầu nêu trong chương trình môn học
- Tính hiện đại, cập nhật của kiến thức.
- Tính chính xác của kiến thức.
- Tính hệ thống (trật tự sắp xếp và phát triển hợp lý các mạch kiến thức chủ yếu, ...).
- Tính thiết thực, sát thực tiễn Việt Nam.
- Cân đối giữa nội dung lý thuyết và yêu cầu thực hành, vận dụng (chẳng hạn sách có nặng về cung cấp kiến thức mà không chú ý tới yêu cầu thực hành, vận dụng hay không ? ...).
- Hỗ trợ giáo viên (GV) và HS đổi mới phương pháp dạy và học (theo hướng giúp HS tích cực chiếm lĩnh kiến thức, thực hành vận dụng kiến thức ; phát triển năng lực tự học ; phát triển tư duy phê phán, sáng tạo, năng lực hợp tác, phát triển các kỹ năng theo yêu cầu đặc thù bộ môn, ...) (Chẳng hạn sách đưa ra những nội dung, yêu cầu để HS phải thực hành, phải liên hệ thực tiễn, hay thảo luận; ...).
- Sự phù hợp của mức độ nội dung sách với trình độ phát triển của HS ; với trình độ GV ; với điều kiện cơ sở vật chất của nhà trường, thời lượng dạy học.

Về hình thức và cách trình bày của sách, tập trung vào các khía cạnh sau :

- Sự hợp lý của cấu trúc sách (mục lục, chương, bài, ...)
- Sự thống nhất của hình thức trình bày các chương, mục, bài
- Sự hợp lý của kênh hình, kênh chữ trong sách giáo khoa (SGK) (chẳng hạn kênh hình có phù hợp với nội dung bài không ? ...)
- Sự trong sáng, rõ ràng của ngôn ngữ và cách trình bày (ngôn ngữ, cách trình bày phù hợp với lứa tuổi HS ; dấu hiệu phân biệt các phần, chương, mục, ... rõ ràng; ...)

- Sự phù hợp với đặc điểm tâm sinh lí của HS, gây hứng thú cho HS của cỡ chữ, kích thước, màu sắc, minh họa của sách
- b) Khía cạnh kinh tế của sách (đặc biệt là về giá)

II. Quy trình đánh giá

Bước 1 :

Căn cứ vào Hướng dẫn đánh giá của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Sở Giáo dục và Đào tạo lập kế hoạch, hướng dẫn các Phòng Giáo dục, các trường tổ chức đánh giá.

Bước 2 :

a) - Từng Phòng Giáo dục tổ chức hội thảo lấy ý kiến góp ý, đánh giá chương trình, SGK của **từng môn học ở từng lớp** của cấp tiểu học, trung học cơ sở :

+Thành phần tham gia Hội thảo cấp tiểu học : Lãnh đạo, cán bộ phụ trách Tiểu học của Phòng Giáo dục; **đại diện** cán bộ quản lí, GV ở các trường tiểu học ;

+ Thành phần tham gia Hội thảo cấp trung học cơ sở : Lãnh đạo, cán bộ phụ trách Trung học cơ sở của Phòng Giáo dục; **đại diện** cán bộ quản lí, GV ở các trường trung học cơ sở ;

- Các Phòng giáo dục viết báo cáo tổng hợp ý kiến đánh giá chương trình, SGK của từng cấp (tiểu học, trung học cơ sở) và gửi về Sở Giáo dục và Đào tạo.

b) Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức hội thảo lấy ý kiến góp ý, đánh giá chương trình, SGK **từng môn học của từng lớp** ở cấp trung học phổ thông. Thành phần tham gia Hội thảo cấp trung học phổ thông : Lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo; Chuyên viên Phòng giáo dục trung học; **đại diện** cán bộ quản lí và GV ở tất cả các trường trung học phổ thông.

Lưu ý :

- Để chuẩn bị cho các Hội thảo, Sở/ Phòng cần yêu cầu một số trường (đại diện cho các nơi có điều kiện khác nhau) tổ chức lấy ý kiến góp ý, đánh giá cho chương trình, SGK của GV, HS, phụ huynh HS (có thể bằng phiếu hỏi, phỏng vấn, tọa đàm) và có văn bản báo cáo.
- Cần có đại diện của các trường có điều kiện khác nhau tham gia Hội thảo.

Bước 3 :

Căn cứ vào báo cáo của các Phòng giáo dục, kết quả hội thảo đánh giá cấp trung học phổ thông, mỗi Sở viết **báo cáo tổng hợp ý kiến đánh giá chương trình, SGK của từng cấp** và gửi về Bộ. Đề nghị gửi kèm báo cáo của tất cả các Phòng giáo dục, biên bản hội thảo đánh giá cấp trung học phổ thông và báo cáo của các trường trung học phổ thông.

Nhóm công tác của Sở Giáo dục và Đào tạo phụ trách việc đánh giá chương trình, SGK có trách nhiệm : hướng dẫn, giám sát việc triển khai đánh giá tại các trường và Phòng giáo dục ; báo cáo kịp thời các vướng mắc để Bộ hướng dẫn giải quyết ; báo cáo kế hoạch tổ chức các Hội thảo do Sở/ Phòng tổ chức để Bộ cử đại biểu tham dự ; ...

III. Cấu trúc báo cáo

A. Một số thông tin về giáo dục cấp học của địa phương

Giới thiệu một số nét cơ bản về :

- Đặc điểm địa lý, dân cư của địa phương ;
- Số trường, lớp, HS (trong đó nêu rõ số học 1 buổi/ ngày, học 2 buổi/ ngày, số điểm trường lẻ) ; tình hình đội ngũ GV (số lượng, cơ cấu, trình độ đào tạo, ...) ; tình hình cơ sở vật chất và thiết bị dạy học, SGK ; công tác quản lí, chỉ đạo ; bồi dưỡng chuyên môn phục vụ đổi mới chương trình, SGK.

B. Đánh giá chương trình của từng môn học

Phần này trình bày kết quả đánh giá chương trình của **từng môn học ở từng lớp** của cấp học (theo nội dung đánh giá nêu ở mục I) , bao gồm : Ưu điểm ; Hạn chế ; Đề xuất để hoàn thiện chương trình

C. Đánh giá sách giáo khoa của từng môn học

Phần này trình bày kết quả đánh giá **từng cuốn SGK** của từng môn ở từng lớp (theo nội dung đánh giá nêu ở mục I) , bao gồm :

- Đánh giá ưu điểm, hạn chế của sách và những đề xuất chỉnh lí sách.
- Tình hình sử dụng SGK ; những thuận lợi và khó khăn đối với GV và HS trong quá trình dạy học theo SGK mới, lí do ; những đề xuất nhằm khắc phục khó khăn.

Ví dụ :

I. Đánh giá sách giáo khoa môn X (theo chương trình cơ bản) lớp 10

- Những ưu điểm, hạn chế của sách và những đề xuất chỉnh lí sách.
- Tình hình sử dụng sách ; những thuận lợi và khó khăn, lí do ; những đề xuất nhằm khắc phục khó khăn.

II. Đánh giá sách giáo khoa môn X (theo chương trình nâng cao) lớp 10

....

Lưu ý :

- Khi đánh giá những thuận lợi, khó khăn cần nêu rõ những lí do (chẳng hạn : nếu đánh giá sách có chỗ còn nặng thì cần chỉ rõ phần nào nặng, nặng với đối tượng HS nào, và nêu rõ lí do : do vượt quá khả năng nhận thức của HS, do hạn chế về thiết bị dạy học, do thời lượng không tương xứng, hay vì các nguyên nhân khác, ...)

- Sử dụng các sách xuất bản/ tái bản gần nhất để đánh giá.
- Đối với sách lớp 12 thì chỉ yêu cầu các trường đang tham gia thí điểm đánh giá.
- Với những góp ý, đề nghị chỉnh lí chi tiết (chẳng hạn như chỗ diễn đạt chưa rõ, khó hiểu, có sai sót, ...) thì có thể trình bày theo mẫu:

Chương/ Bài/ Trang	Nội dung góp ý	Đề xuất chỉnh lí
<i>Ví dụ : Trang ...</i>	<i>Câu hỏi A có chỗ ... còn diễn đạt chưa rõ</i>	<i>Nên diễn đạt lại cho rõ hơn (hoặc nên sửa đoạn bên thành)</i>
...

D. Những đánh giá chung, khái quát về chương trình, SGK.

Những ưu, nhược điểm của chương trình, SGK ; Những kết quả đạt được, những thuận lợi, khó khăn khi dạy và học theo chương trình, SGK mới.

E. Đề xuất, kiến nghị

F. Phụ lục

- Thống kê kết quả học tập theo từng môn ở từng lớp năm học 2006 – 2007 và Học kì 1 năm học 2007 – 2008
- Các báo cáo, biên bản hội thảo (theo yêu cầu nêu ở Bước 3, mục II). 12